

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Nowy prezydent Polski zamierza w najbliższym czasie odwiedzić Litwę **str. 2**

■ Waldemar Tomaszewski ujawnia postulaty AWPL-ZChR przed wejściem do koalicji: rodzina w centrum uwagi, inwestycje w regiony i sprawiedliwy zwrot ziemi **str. 3**

Rota

■ 80. rocznica śmierci ks. Mikołaja Tappera uczczona w Ejszyszkach **str. 1**

■ Centralne obchody Święta Wojska Polskiego

str. 1

PRENUMERATA 2025

Do 19 września trwa prenumerata na październik 2025 roku.

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

300-lecie kościoła w podwileńskich Szyłanach

FOT. WIKTOR JUSIEL

Okazją do radosnego świętowania stało się obchodzone w tym roku 300-lecie kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny w podwileńskich Szyłanach. 15 sierpnia, w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, odbyła się tu uroczysta Msza święta oraz świąteczny koncert, który zgromadził parafian, gości i wszystkich, którym ta miejscowość jest bliska sercu.

Obchody jubileuszowe rozpoczęły się uroczystą Mszą św., podczas której modlono się w

(Dokończenie na str. 6)

Zielna w Turgielach – modlitwa, tradycje i wspólnota

15 sierpnia w Turgielach to dzień, w którym mieszkańcy i goście miasteczka spotkali się na modlitwie, we wspólnocie i przy muzyce. Zielna – to czas, gdy wdzięczność za plony spotyka się z radością bycia razem, a modlitwa spleta się z tradycją i świętowaniem.

(Dokończenie na str. 4)

„To lekcja jedności”. Obchody 105. rocznicy Bitwy Warszawskiej na wileńskiej Rossie

Przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na wileńskiej Rossie 15 sierpnia w południe odbyła się uroczystość z okazji 105. rocznicy Bitwy Warszawskiej.

(Dokończenie na str. 5)

FOT. MARIAN PALUSZKIEWICZ

Nowy prezydent Polski zamierza w najbliższym czasie odwiedzić Litwę

Doradczyni prezydenta Asta Skaistgirytė powiedziała, że w najbliższym czasie planowana jest wizyta nowego prezydenta Polski Karola Nawrockiego na Litwie.

„Wizyta prezydenta Nawrockiego na Litwie jest przygotowywana w najbliższym czasie. Wiemy, że obiecał, iż jego pierwsza wizyta odbędzie się w Waszyngtonie, już znana jest data, a po Waszyngtonie, w Europie, sądzimy, że pierwsza wizyta odbędzie się na Litwie” – powiedziała Skaistgirytė w wywiadzie dla rozgłośni „Žinių radijas”.

Doradczyni prezydenta podkreśliła, że Pałac Prezydencki utrzymuje bardzo ciepłe relacje z zespołem Karola Nawrockiego. „Prezydent Nausėda pogratulował nowo wybranemu prezydentowi Nawrockiemu dzień po wyborach i odbyła się bardzo ciepła rozmowa. Utrzymujemy bardzo bliskie

relacje z zespołem Nawrockiego” – powiedziała doradczyni prezydenta.

Przypominamy, że do spotkania prezydentów Stanów Zjednoczonych i Polski ma dojść 3 września w Białym Domu. Nie będzie to pierwsze ich spotkanie. Karol Nawrocki odwiedził Biały Dom w maju podczas kampanii wyborczej i rozmawiał wtedy z

amerykańskim przywódcą oraz innymi przedstawicielami jego administracji. Karol Nawrocki rozmawiał z Donaldem Trumpem również telefonicznie – po czerwcowych wyborach prezydenckich.

6 sierpnia odbyła się uroczystość zaprzysiężenia nowego prezydenta RP Karola Nawrockiego.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Kolejny atak na kontrowersyjny pomnik w Jeziorosach

We wtorek, 12 sierpnia, w Jeziorosach (lit. Zarasai) doszło do kolejnego ataku na rzeźbę „Świadek”, autorstwa Mykolas Sauki. Jak poinformował Główny Komisariat Policji Okręgu Uciańskiego, rzeźba ta została pomalowana farbą.

Według policji, rzeźbę zbezczeszczył mieszkaniec miasta (urodzony w 1991 roku), który pędzlem malował na pomniku. Przeciwno sprawcy sporządzono protokół wykroczenia administracyjnego w sprawie drobnego naruszenia porządku publicznego.

To już kolejny atak na ten kontrowersyjny pomnik. W ubiegłym

tygodniu rzeźba ta została podpalona. W wyniku podpalenia pomnik nie ucierpiał, a zniszczeniu uległa jedynie jego osłona. Sprawca został zatrzymany.

Rzeźba „Świadek” miała zostać oficjalnie odsłonięta w połowie sierpnia na terenie dawnego podwórza KGB w Jeziorosach. Jednak część mieszkańców jest oburzona tą decyzją i uważa, że pomnik nagiej starszej kobiety zupełnie nie pasuje do centrum miasta.

Fot. Główny Komisariat Policji Okręgu Uciańskiego

Rozpoczęcie remontu ratusza w Wilnie planowane jest na jesień

Renowacja stołecznego ratusza rozpocznie się jesienią tego roku, ogłasza spółka Vilnius Development Company. Prace projektowe planuje przeprowadzić wykonawca UAB „Ekstra statyba”.

„Renowacja wileńskiego ratusza, uważanego za jeden z najważniejszych zabytków architektury klasycystycznej na Litwie i centrum życia politycznego, społecznego i kulturalnego stolicy, rozpocznie się jesienią tego roku. Spółka Vilnius Development Company, realizująca projekt w imieniu Urzędu Miasta Wilna, wybrała już wykonawcę głównych prac remontowych – spółkę UAB „Ekstra statyba” – czytamy w komunikacie spółki.

Wskazano, że prace konserwatorskie będą prowadzone zgod-

nie z autentycznymi technologiami, w oparciu o wyniki badań oraz wymogi przepisów o ochronie dziedzictwa. Remont będzie realizowany etapami – początkowo planowany jest remont elewacji ratusza i pomieszczeń piwnicznych, renowacja cennych elementów elewacji, okien i drzwi, a także inne niezbędne prace remontowe i konserwatorskie wewnątrz i na zewnątrz budynku.

Rozpoczęcie remontu wnętrza

ratusza planowane jest na 8 października. Planowany termin jego realizacji to maj przyszłego roku. W tym czasie działalność ratusza zostanie zawieszona, a otwarta będzie jedynie znajdująca się tam restauracja. Później prace przeniosą się na zewnątrz budynku. Zakończenie prac planowane jest na trzeci kwartał 2026 roku. Wartość kontraktu na usługi budowlane wynosi prawie 3 miliony euro z VAT.

Na podst. ELTA

Podsumowanie półroczia. Ile dzieci urodziło się na Litwie?

W pierwszej połowie tego roku na Litwie zarejestrowano więcej urodzeń niż rok temu – w urzędach stanu cywilnego zarejestrowano 12 603 dzieci urodzonych na Litwie, podczas gdy rok temu liczba ta wyniosła 12 021 – donosi Ministerstwo Sprawiedliwości.

W tym roku urodziło się w naszym kraju 6363 dziewczynek i 6240 chłopczyków (w analogicznym okresie ubiegłego roku – odpowiednio 5856 i 6165).

W tym roku najwięcej aktów urodzeń zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego w Wilnie – 3866 (w ubiegłym roku – 4185), w Kownie – 1084 (w ubiegłym roku – 1176) oraz w Kłajpedzie – 675 (w ubiegłym roku – 649).

Na Litwie narodziny dziecka jest rejestrowane w urzędach stanu cywilnego. Narodziny dziecka zgłaszają rodzice dziecka lub jeden z nich, a jeśli rodzice dziecka nie mogą tego zrobić, to zarejestrować urodzenie dziecka mogą również krewni. Zgłoszenia urodzenia dziecka należy dokonać w ciągu trzech miesięcy od daty urodzenia.

Na podst. tm.lrv.lt

W tym roku cudzoziemcom wydano 2,2 razy więcej zezwoleń na pracę

W pierwszej połowie tego roku wydano 900 zezwoleń na pracę sezonową na Litwie obywatelom państw trzecich. Według Służby Zatrudnienia jest to 2,2 raza więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku, a jednocześnie najwięcej w ciągu ostatnich pięciu lat.

Służba informuje, że odnotowała wzrost liczby kobiet przyjeżdżających do pracy sezonowej z krajów trzecich. W pierwszej połowie ubiegłego roku wydano im 8 procent wszystkich zezwoleń na pracę sezonową, a w tym roku – 13 procent. Najczęściej pochodziły z Ukrainy, Uzbekistanu oraz Kirgistanu i pracowały jako kucharki, pomocnice w gospodarstwach warzywnych lub przy uprawie truskawek.

Dominującą płcią pozostają jednak mężczyźni. Do 1 lipca br. wydano im 87 procent zezwoleń na pracę sezonową. Najwięcej z nich znalazło zatrudnienie na terenie regionu kowieńskiego (374). Kolejne pod względem liczby wydanych zezwoleń były regiony: poniewieski (191), kłajpedzki (131), szawelski (119) i wileński (85).

Według danych służby największą liczbę osób zatrudnionych przy pracach sezonowych stanowili mieszkańcy Tadżykistanu (316, czyli 35 procent), Uzbekistanu (265, czyli 29 procent), Kirgistanu (85, czyli 9 procent) i Azerbejdżanu (71, czyli 8 procent).

Obcokrajowcy byli zatrudnieni głównie jako robotnicy drogowi (307), kucharze (150), sortownicy żywności i przetwórcy półproduktów mięsnych (po 75 osób).

W pierwszej połowie 2025 roku o zezwolenia ubiegały się 82 firmy, w porównaniu z 30 w roku ubiegłym. Najwięcej zezwoleń wydano firmom „Biovela-Utenos mėsa” (150), „Mezitora” (136), „Globus Bemannings” (41), „Krekenavos agrofirma” i „Amber Food” (po 39 osób).

Na podst. ELTA

Trwają prace modernizacyjne na skrzyżowaniu Rasų-Drujos

W Wilnie, na skrzyżowaniu ulic Rasų i Drujos, od poniedziałku, 18 sierpnia, w związku z pracami modernizacyjnymi na niektórych pasach ruchu są wprowadzone ograniczenia, a także obniżona dopuszczalna prędkość, poinformował portal JUDU.

W trakcie prac na skrzyżowaniu zostanie zainstalowana nowa sygnalizacja świetlna, zostaną zabezpieczone lewoskręty, a także częściowo zabezpieczone prawoskręty z głównej ulicy, a także zostanie zmniejszona liczba zbędnych podpór.

Według „JUDU”, decyzja o remoncie skrzyżowania Rasų-Drujos została podjęta, ponieważ od lat uchodzi ono za jedno z najniebezpieczniejszych skrzyżowań w stolicy.

Modernizacja skrzyżowania odbywa się w dniach 18–23 sierpnia. Ruch komunikacji miejskiej nie ulega zmianie ze względu na trwające prace, a w razie potrzeby ruch jest regulowany przez funkcjonariuszy policji.

Na podst. ELTA

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz,
radny samorządu
rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Sławomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

„Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku”.

Izba Kontroli: kolejki do lekarzy są zmniejszane nieskutecznie

Państwowa Izba Kontroli stwierdziła, że działania Ministerstwa Ochrony Zdrowia, mające na celu zmniejszenie kolejek do lekarzy, są niewystarczające.

Jak wynika z badania, przeprowadzonego na zlecenie Państwowej Izby Kontroli, kolejki do lekarzy nadal są uciążliwym problemem dla pacjentów. 73 proc. mieszkańców uważa kolejki do lekarzy za główny problem systemu opieki zdrowotnej. Badanie wykazało również, że mieszkańcy wsi częściej mają trudności z rejestracją i trudniej jest im dotrzeć do lekarzy bliżej miejsca zamieszkania.

Na różnice w regionach wskazują również dane dotyczące wstępnej rejestracji pacjentów. Pokazują one, że w 13 samorządach ponad połowa mieszkańców czekała na wizytę u lekarza rodzinnego dłużej niż 7 dni kalendarzowych.

Na wizytę u lekarza specjalisty ponad 30 dni kalendarzowych czekała większość mieszkańców

rejonów radiwililskiego, janowskiego, ignalińskiego i Wilna. W zasadzie nie zmienia się też lista lekarzy specjalistów, do których kolejki są najdłuższe. Są to hematolodzy, kardiolodzy, dermatowenerolodzy, ginekolodzy, ortodonci i in.

Po przeprowadzeniu oceny audytorzy stwierdzili również, że nie spełnia oczekiwań system informacyjny rejestracji pacjentów e-sveikata. Według nich, korzysta z tego systemu zaledwie 7-8 proc. pacjentów. Większość

pacjentów zapisuje się do lekarzy telefonicznie.

Realizując zalecenia poprzedniego audytu Państwowej Izby Kontroli, Ministerstwo Ochrony Zdrowia zatwierdziło plan skrócenia listy oczekujących na usługi opieki zdrowotnej na lata 2023-2024. Jednakże nowe wnioski audytorów wskazują, że ministerstwo nie dysponuje informacjami o stopniu wdrożenia działań we wszystkich publicznych placówkach ochrony zdrowia.

Na podst. ELTA, sam.lrv.lt

Litwini chcą przejąć polskiego giganta

Litewska spółka „Galinta” złożyła w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) wniosek o przejęcie samodzielnej kontroli nad polską firmą „Cenos” z siedzibą we Wrześni – poinformował UOKiK na swojej stronie internetowej.

„Cenos” to producent i dystrybutor m.in. ryżu, kasz, soli, grochu, fasoli, płatków zbożowych, a także kawy. Dostarcza je do największych sieci handlowych w Polsce; produkuje również dla nich towary sprzedawane pod marką własną.

„Cenos” działa na rynku od ponad 30 lat. Obecnie jest własnością firmy private equity „Gemini

Grupe” z siedzibą w Wilnie, która kupiła polskiego producenta ryżu i kasz od „Pamapolu”, producenta dań gotowych. „Gemini Grupe” chce jednak wyjść z inwestycji w polską spółkę.

Litewska firma działa od 1997 roku. Eksportuje swoje produkty m.in. do pozostałych krajów bałtyckich, a także USA, Wielkiej Brytanii i Skandynawii. „Galinta” dysponuje centrum pakowania w Kownie o wydajności do 3 mln opakowań miesięcznie i przetwórnią gryki w Oranie o zdolności produkcyjnej przekraczającej tysiąc ton kaszy gryczanej w skali miesiąca.

UOKiK wyda zgodę na transakcję po przeanalizowaniu jej skutków dla polskiego rynku spożywczego.

Na podst. interia.pl

Rosną przychody sieci handlowych

Przychody pięciu największych sieci handlowych – Maxima, Iki, Lidl, Norfa, Rimi – wzrosły w ubiegłym roku o 4,7 proc. do 5,37 mld euro – podaje dziennik Verslo žinios, powołując się na dane Państwowej Agencji Danych.

W 2024 roku pięć największych sieci handlowych zajmowało 77 proc. rynku, podczas gdy w 2023 roku ich udział wyniósł 77,2 proc., a wskazuje to na to, jak podkreśla dziennik, że mniejsze sieci handlowe, takie jak Aibė, Express market, Koops, Grūstė i Šilas, nieznacznie zwiększyły swój udział w rynku.

Jak wynika z danych, Maxima LT pozostaje absolutnym liderem w handlu detalicznym – przychody w ubiegłym roku wyniosły 2,2 mld euro i wzrosły o 3,1 proc. w ciągu roku.

Na drugim miejscu plasuje się Iki Lietuva ze sprzedażą w wyso-

kości 934 mln euro w ubiegłym roku (o 5 proc. więcej niż w 2023 r. – 886,8 mln euro).

Na trzecim miejscu znalazła się sieć handlowa Lidl Lietuva, której rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, więc jej porównanie z innymi sieciami nie jest do końca dokładne.

Dalej plasuje się Norfos mażmena, która w 2024 roku zwiększyła swoje przychody o 10,5

proc. do 866 mln euro (w 2023 r. – 783,5 mln euro).

Na końcu pierwszej piątki jest Rimi Lietuva, której przychody w 2024 roku wyniosły 478,9 mln euro (o 5,6 proc. więcej niż rok wcześniej – 453,4 mln euro).

Cały sektor handlu detalicznego wzrósł w ubiegłym roku o 5 proc. – do prawie 7 mld euro przychodów.

Na podst. vz.lt

Waldemar Tomaszewski ujawnia postulaty AWPL-ZChR przed wejściem do koalicji: rodzina w centrum uwagi, inwestycje w regiony i sprawiedliwy zwrot ziemi

Rozważając dołączenie do koalicji rządzącej Akcja Wyborcza Polaków na Litwie-Związek Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR) przedstawiła podstawowe punkty programowe, które – zdaniem partii – powinny znaleźć się w odnowionym programie rządu.

„Bardzo poważnie dziś popracowaliśmy nad programem” – powiedział we wtorek agencji ELTA Waldemar Tomaszewski, lider AWPL-ZChR.

Polityka prorodzinna

W dwugodzinnym wspólnym posiedzeniu z przedstawicielami Litewskiego Związku Rolników i Zielonych, AWPL-ZChR opowiedziała się za znacznym zwiększeniem świadczeń na dzieci. Obecnie zasiłek wynosi około 120 euro miesięcznie. Tomaszewski uważa, że do końca kadencji można podnieść tę kwotę niemal dwukrotnie.

„Proponujemy zwiększenie kwoty do 200 euro na koniec kadencji” – zaznaczył.

Dla dzieci z rodzin wielodzietnych, niezamężnych oraz z niepełnosprawnością partia proponuje świadczenie w wysokości 300 euro miesięcznie – obecnie wynosi ono około 200 euro.

„Jest to bardzo realne” – podkreślił Tomaszewski.

Drogi lokalne priorytetem

Kolejnym postulatem AWPL-ZChR jest zwiększenie finansowania dróg lokalnych. Według polityka, środki z Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg (KPPP) powinny być dzielone równomiernie, 50/50, obecnie jest 62 i 38 proc. między drogi państwowe i lokalne.

„Drogi krajowe są już dobrze utrzymane. Po co kłaść asfalt na dobry asfalt? Proponujemy większą część środków skierować na drogi lokalne” – powiedział lider ugrupowania.

Sprawiedliwy zwrot ziemi w Wilnie

Kolejnym punktem programowym proponowanym przez AWPL-ZChR jest sprawiedliwe zakończenie procesu zwrotu ziemi w Wilnie. Jak zaznaczył polityk, szczególnie ogromny problem ze zwrotem ziemi mają prawowici właściciele w mieście Wilnie. Przez władze konserwatywne miasta Wilna i mera Benkunskasa im dzieje się wielka krzywda.

„Odpowiedź władz stołecznych, że nie ma wolnych działek ziemi na zwrot i proponuje się symboliczne kompensaty pieniężne, nawet 500 razy mniejsze niż ceny rynkowe. Natomiast władze miasta Wilna zaczęły sprzedawać wolne działki ziemi za pośrednictwem aukcji. To jest skandaliczne” – powiedział.

„AWPL-ZChR składa konkretne propozycje dążąc by ludzie mieli prawo otrzymania kolejnej działki pod budownictwo jako kompensatę, ponieważ jak widzimy wolnej ziemi jest” – zaznaczył Waldemar Tomaszewski.

Zgodność z programem premier

Lider AWPL-ZChR wyraził przekonanie, że postulaty jego partii są możliwe do realizacji przez przyszłą większość parlamentarną i są zgodne z polityką kandydatki socjaldemokratów na stanowisko premiera, Ingi Ruginienė.

„To byłby pierwszy krok, nie prosimy o wiele. Są to kwestie, które nie są wystarczająco rozwiązywane. Myślę, że nie będzie tu problemu” – podsumował Tomaszewski, zaznaczając, że najważniejsze jest uzgodnienie punktów programowych, na podstawie których potencjalnie zawiąże się nowa koalicja.

Wilno planuje zrezygnować z „żółtych kartek” za wycieraczkami

Rozpoczął się okres przejściowy: kierowcy, którzy nie zapłacili za parking, nadal będą znajdować „żółte kartki” za wycieraczkami, ale od teraz będą otrzymywać również powiadomienia e-mailem. W przyszłości „żółte kartki” mają być całkowicie zastąpione elektronicznymi powiadomieniami.

Kierowcy zostaną poinformowani o ewentualnym nieuiszczeniu opłaty za parking drogą mailową – jeśli są zarejestrowani w systemie samoobsługowym JUDU lub jeśli ich e-mail znajduje się w rejestrach państwowych. Powiadomienia będą również dostępne na koncie w systemie samoobsługowym JUDU, dlatego kierowcy zachęceni są do rejestracji w systemie samoobsługowym JUDU i dokładnego podania numeru rejestracyjnego pojazdu.

Należy pamiętać, że termin płatności nie ulega zmianie – można ją uiszczyć w ciągu 168 godzin od końca dnia wystawienia powiadomienia. W przypadku niezapłacenia dane zostaną przekazane do dalszego rozpatrzenia przez Zespół ds. Porządku Publicznego Samorządu m. Wilna.

NOWINY znad Solczy

Uczniowie z Solecznik na międzynarodowym obozie młodzieżowym

Grupa uczniów z Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach wzięła udział w międzynarodowym obozie młodzieżowym realizowanym w ramach projektu „Młodzi Liderzy przyszłości Wspólnoty Europejskiej”. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z partnerami z Weidenberg w Niemczech, Czech, Szkołą Podstawową im. Jana Pawła II w Kleosinie oraz Szkołą Podstawową w Książynie.

Pięciodniowy obóz stał się okazją do rozwijania umiejętności, poznawania kultury partnerskich krajów oraz budowania przyjaźni ponad granicami.

Dzień 1 – Integracja i pierwsze spotkania

Po przyjeździe uczestników odbyło się powitanie, wspólne śniadanie, zakwaterowanie oraz spotkanie organizacyjne poświęcone zasadom bezpieczeństwa. Młodzież poznała swoich opiekunów i wzięła udział w pierwszych zajęciach integracyjnych, które sprzyjały wzajemnemu poznaniu się. Dzień zakończył się spacerem po okolicy.

Dzień 2 – Supraśl i warsztaty kulturowe

Kolejny dzień uczestnicy spędzili w Supraślu. W Muzeum Sztuki Drukarskiej i Papiernictwa mogli spróbować tradycyjnych metod czerpania papieru i drukowania, a w Muzeum Ikon odkryli bogactwo duchowej sztuki regionu. Spacer po bulwarach i wspólne lody dopełniły wizyty. Po obiedzie w Domu Przyjęć „Pięć Dębów” młodzież uczestniczyła we Mszy św., a wieczorem stworzyła wielojęzyczny słowniczek podstawowych zwrotów w językach: polskim, litewskim, czeskim, niemieckim i angielskim.

Dzień 3 – Białystok i śladami Zamenhafa

Trzeciego dnia młodzież zwiedzała Białystok z przewodnikiem, poznając szlak esperanto związany z Ludwikiem Zamenhofem. Ważnym punktem była gra miejska „Zakamarki Polskiego Wersalu”, która wprowadziła uczestników w historię miasta w sposób aktywny i pełen emocji. Następnie młodzież odwiedziła Urząd Gminy Juchnowiec Kościelny, gdzie poznała zasady funkcjonowania lokalnej administracji. Dzień zakończył się wypoczynkiem na plaży Dojlidy, pełnym sportowych atrakcji – od kajaków i rowerów wodnych po piłkę plażową.

Dzień 4 – Współpraca i pożegnanie

Czwarty dzień rozpoczął się warsztatami w Parku Linowym Jeroniki, które uczyły współpracy i pracy zespołowej. Popołudnie upłynęło na integracyjnej rywalizacji w Cosmic Bowling w Białymstoku. Wieczorem odbyło się podsumowanie obozu i pożegnalna dyskoteka w hali sportowej SP im. Jana Pawła II w Kleosinie, podczas której nie zabrakło wspólnych tańców, wymiany suvenirów i wzruszających rozmów.

Dzień 5 – Powrót do domu

Ostatni dzień to śniadanie, pakowanie bagaży, pożegnania i wyjazd uczestników do swoich krajów.

Podziękowania

Uczestnicy i opiekunowie składają serdeczne podziękowania:

Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kleosinie, Marcinowi Hodunowi, koordynatorce projektu Kindze Gąsowskiej-Szatałowicz, a także Justynie Chociej i Annie Łuczko-Piela – za zaproszenie, opiekę i perfekcyjną organizację,

Urzędowi Gminy Juchnowiec Kościelny – za dofinansowanie przedsięwzięcia i serdeczne przyjęcie,

Samorządowi Rejonu Solecznickiego – za wsparcie transportu, Tassilo i Michelle z Niemiec oraz Denisowi i Matejowi z Czech – za otwartość, rozmowy i wspólne działania,

wszystkim uczestnikom z Czech, Polski i Litwy – za współpracę i wspaniałe spędzony czas.

Obóz udowodnił, że młodzież różnych narodowości potrafi tworzyć wspólnotę, uczyć się od siebie nawzajem i budować przyjaźnie, które wykraczają poza granice państw.

Zielna w Turgielach – modlitwa, tradycje i wspólnota

(Dokończenie ze str. 1)

W tym dniu kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny tonął w zieleni i zapachu kwiatów. W rękach wiernych – barwne bukiety z żyta, rumianku, mięty,

instrumentów i pachniało blinami – na stadion Gimnazjum im. P. K. Brzostowskiego.

Zielna w Turgielach to okazja do spotkania obecnych i dawnych mieszkańców miasteczka i okolic,

przedstawiając dożynkowy obrazek. Ich śpiew, w połączeniu z pięknym strojem ludowym, przywoływał wspomnienia letniego dzieciństwa i dawnych tradycji.

Po nich na scenie pojawił się

nagietków, a w koszykach – jabłka, gruszki, marchewka. Podczas Mszy świętej zostały one uroczystie poświęcone, aby towarzyszyły ludziom w domach, chroniły ich zdrowie i plony.

Nabożeństwo koncelebrowali proboszcz parafii turgielskiej Marian Apryszko oraz ksiądz Andrzej Bogdziewicz z Wilna. Duchowni serdecznie witali zgromadzonych, zaznaczając, że Zielna jest jednym z najważniejszych świąt katolickich. Kościół obchodzi wtedy prawdę wiary, że Maryja została wzięta z ciałem i duszą do nieba. W tradycji ludowej to moment, gdy wierni przynoszą do kościoła bukiety z ziół, zbóż, owoców i kwiatów, by je poświęcić. Symbolizuje to dziękczynienie za plony ziemi i prośbę o Boże błogosławieństwo na dalszy rok.

– Przynosimy dziś nasze bukiety – owoce pracy rąk i dar Bożej ziemi – aby przez wstawienie Matki Najświętszej stały się dla nas źródłem błogosławieństwa w domach i na polach – mówił ksiądz proboszcz.

Po nabożeństwie z drzwí kościoła wyruszyła uroczysta procesja. Pochód przeszedł dookoła świątyni, wypełniając otoczenie świątecznym nastrojem i śpiewem pieśni.

Po uroczystej Mszy świętej wszyscy udali się tam, gdzie już stała scena, słyhać było strojenie

do obcowania z rodziną, przyjaciółmi, sąsiadami. Swoją obecnością imprezę zaszczylił dyrektor administracji samorządu rejonu solecznickiego Grzegorz Jurgo. Zabierając głos dyrektor administracji rejonu przypomniał, że to święto to nie tylko koncert, ale również świadectwo wspólnoty i duchowej jedności.

– Spotkaliśmy się podczas nabożeństwa w kościele, aby posilić się chlebem duchowym, teraz przyszedliśmy na stadion, by dzielić się chlebem powszednim. Zielna to nasze korzenie i gałęzie: korzenie, które łączą nas z przodkami, i gałęzie, które sięgają w przyszłość poprzez wspólnotę, modlitwę i pieśń – mówił Grzegorz Jurgo.

Zgromadzonych powitał również starosta gminy turgielskiej Edward Tyszkiewicz, podkreślając znaczenie wspólnoty:

– Zielna to czas, gdy dzielimy się nie tylko darami pól, ale i ciepłem serc. Niech radość tego dnia towarzyszy nam przez cały rok – powiedział starosta.

Po słowach powitania starosta symbolicznie podzielił się ze zgromadzonymi świeżo upieczonym chlebem – jako znakiem jedności i przyjaźni wspólnoty.

Jak ze starej skrzyni wyjętymi pieśniami publiczność jako pierwsi przywitali członkowie zespołu folklorystycznego „Turgielanka”,

zespół „Znad Mereczanki” – i rozpoczął się wir barw, uśmiechów i tańców. Zespół porwał publiczność kolorowymi choreografiami i energetycznymi numerami muzycznymi. Widzowie klaskali w rytm, a na scenie wirowały ludowe wzory i radosne twarze.

Z Polski przyjechał zespół „Bartnicki”, który przywiózł mieszankę polskiego folkloru i muzyki współczesnej. Ich występ był pełen energii, w wpadającymi w ucho refrenami, które łatwo było nucić jeszcze długo po koncercie.

Na zakończenie na scenie wystąpił zespół „Stars Band”. Ich koncert zamknął program święta rockowymi i popowymi akordami. Publiczność bawiła się, śpiewała i tańczyła – ich muzyka stała się kulminacją świętowania.

Podczas gdy scena tętniła muzyką, tuż obok unosił się zapach potraw przygotowanych przez miejscowe gospodynie – blinów, pączków i szaszłyków. Aromat był tak kuszący, że nawet najwierniejsi melomani musieli robić „taktyczne przerwy” przy stoiskach.

Zielna w Turgielach znów stała się dniem, w którym modlitwa, pieśń, smakowity zapach i proste ludzkie słowo spłotyły się w jedno – ciepłe, serdeczne wspomnienie, które będzie towarzyszyć aż do następnego sierpnia.

„Twoje miasto. Twoje zdanie. Twoja przyszłość” – rozmowy młodzieży o Ejszyszkach

12 sierpnia, z okazji Międzynarodowego Dnia Młodzieży, w przestrzeni młodzieżowej Centrum Rozrywki i Biznesu w Ejszyszkach odbyło się spotkanie pod hasłem „Twoje miasto. Twoje zdanie. Twoja przyszłość”. Była to doskonała okazja, by porozmawiać o tym, co w miejscowości jest dobre i co by było aktualne na przyszłość.

Na spotkanie przybyły osoby w różnym wieku i z różnym doświadczeniem, ponieważ problematyka młodzieży ma szeroki zakres tematyczny.

Rozmowę moderował Saulius Andrukonis – pochodzący z Ejszyszek wykładowca, animator imprez, a przy tym osoba pełna energii i pomysłów. Dzięki jego prowadzeniu spotkanie przebiegało dynamicznie i z humorem, a jednocześnie pozwoliło na konstruktywną wymianę pomysłów.

Uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy, które miały za zadanie przedstawić, co chciałyby mieć w Ejszyszkach w przyszłości. Kreatywności nie brakowało – propozycje imprez, wydarzeń kulturalnych oraz społecznych inicjatyw.

Młodzież wyraziła zadowolenie, że, zawdzięczając samorządowi rejonu solecznickiego, już istnieje wiele możliwości do zaangażowania społecznego, które mają konsekwentną realizację. Młode osoby także zachęciły się do udziału w inicjatywach lokalnych.

Spotkanie przebiegało w przyjaznej atmosferze, a uczestnicy chętnie dzielili się swoimi opiniami. Zgromadzone pomysły pokazują, że mieszkańcy mają wiele energii do działania i dużą chęć do udziału w kształtowaniu swego dobrobytu.

„To lekcja jedności”. Obchody 105. rocznicy Bitwy Warszawskiej na wileńskiej Rossie

(Dokończenie ze str. 1)

„Dzisiaj obchodzimy 105. rocznicę Bitwy Warszawskiej, Dzień Wojska Polskiego oraz tradycyjnie Święto Matki Boskiej Zielnej. Dla mnie jest zawsze ogromnym wzruszeniem i zaszczytem stać przy Mauzoleum Matki i Serca Syna właśnie w tym dniu. Bo to przecież ta ziemia i ci ludzie, którzy tu mieszkali i mieszkają do dzisiaj, kształtowali Józefa Piłsudskiego i doprowadzili go do tego, co zrobił w 1920 roku. W 1920 Polska obroniła nie tylko siebie, obroniła kraje bałtyckie, Europę przed nawałą rosyjskiego imperializmu. Tego samego imperializmu, który dzisiaj naciera w Ukrainie, i tak jak wtedy Polacy nad Wisłą, tak dzisiaj Ukraińcy bronią się przed tym samym imperializmem” – powiedział podczas uroczystości Grzegorz Marek Poznański, chargé d'affaires Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej.

Podkreślił, że stoczona 105 lat

temu zwycięska Bitwa Warszawska to przede wszystkim lekcja jedności, bo „cały naród polski stanął zjednoczony – najwyższe władze, wojskowi, pospolite ruszenie, ochotnicy, całe społeczeństwo stanęło do walki i tę walkę wygrało”.

„Ta lekcja jedności jest niesłychanie ważna również dzisiaj, bo czasy mamy trudne i jedność jest nam potrzebna (...) Kiedy mówimy o sprawach najistotniejszych, takich jak ojczyzna, jak bezpieczeństwo Europy, musimy stanąć wszyscy razem, bez względu na różnice, tak jak zrobili to nasi przodkowie w 1920 roku – mówił polski dyplomata. – I tak dzisiaj wstawiamy wspólnie z Litwinami, z pozostałymi krajami bałtyckimi, budując Tarczę Wschód, czy jak tutaj się nazywa Bałtycka Linia Obrony, wzmacniając bezpieczeństwo swoje i sojuszników po to, żeby móc skutecznie oprzeć się każdej agresji”.

Grzegorz Poznański zwró-

cił uwagę na to, że dla Litwinów rocznica Bitwy Warszawskiej to też ważna data. „Litwini też wiedzą, że w 1920 roku obroniliśmy nie tylko swoją niepodległość, ale również niepodległość krajów bałtyckich. To jest kolejna lekcja jedności, bo razem możemy pokonać wszelkie trudności i czuć się bezpiecznie w tym bardzo burzliwym XXI wieku” – powiedział chargé d'affaires Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej.

Zwracając się do zebranych pułkownik Sławomir Świątek, attaché Obrony, Wojskowy, Morski i Lotniczy podkreślił, że dobrze znane określenie „Cud nad Wisłą” trafnie oddaje to, co wydarzyło się dokładnie 105 lat temu. „Bo z wojskowego punktu widzenia obrońcy Polski mieli nikłe szanse, żeby zwyciężyć. Byli w sytuacji beznadziejnej, z dopiero co tworzącymi się po latach zaborów siłami zbrojnymi, bez mocnych sojuszników, tra-

pieni brakiem uzbrojenia i amunicji. Mieli jednakże coś, czego brakowało najeźdźcom: wiarę w zwycięstwo, nadzieję na lepszą przyszłość i miłość do ojczyzny. Byli patriotami – mówił płk Sławomir Świątek. – Na wezwanie do obrony kraju odpowiedzieli wszyscy: zawodowi żołnierze, rezerwiści i rzesze osób, które nigdy wcześniej nie walczyli, w tym młodzież. Ta jedność narodu, bezprecedensowa współpraca wojska i cywilnej części społeczeństwa, mądrość dowódców i determinacja władz przyniosły spektakularne zwycięstwo, które obroniło Polskę i ówczesną Europę przed postępowaniem bolszewizmu”.

„Dzisiaj przy Mauzoleum Matki i Serca Syna stoją kolejne pokolenia patriotów, żeby oddać cześć bohaterom Bitwy Warszawskiej i zademonstrować wspólnotę z obrońcami ojczyzny. Składam wam za to szczególne podziękowania za waszą pamięć, jedność, zaangażowanie i patriotyzm. I proszę was jednocześnie, abyście te szlachetne postawy pielęgnowali” – apelował.

W apelu przy Mauzoleum

Mauzoleum Matki i Serca Syna na wileńskiej Rossie wzięli udział oficerowie i żołnierze Wojska Polskiego, w tym z 14. Suwalskiego Pułku Przeciwpancernego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,

komatanci, przedstawiciele władz rejonów wileńskiego, solecznickiego i Wilna, Związku Polaków na Litwie i innych organizacji polskich na Litwie, harcerze, rekonstruktorzy, społeczność polskich szkół, rodacy z całej Wileńszczyzny i Polski.

Podczas uroczystości odegrano i odśpiewano hymny państwowe Polski i Litwy, złożono wieńce. Modlitwę odprawił ks. Mirosław Grabowski z parafii św. Rafała w Wilnie.

Na zakończenie uroczystości został odegrany tradycyjny sygnał „Śpij kolego”, którym Wojsko Polskie oddaje hołd poprzednikom, którzy za ojczyznę oddali swe życie. Wspólnie też odśpiewano pieśń reprezentacyjną Wojska Polskiego – Marsz Pierwszej Brygady.

Obchody 105. rocznicy Bitwy Warszawskiej, zorganizowane przez Związek Polaków na Litwie, odbyły się również w Żuławie (rejon święciański). Przy kamieniu pamiątkowym ku czci Marszałka odbył się Apel Pamięci oraz zostały złożone wieńce. Wieńce zostały również złożone w Alei Pamięci Narodowej przy stelach ku czci bohaterów Bitwy Warszawskiej i generała Tadeusza Rozwadowskiego – szefa sztabu generalnego Wojska Polskiego.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Wilno zachęca do szukania błędów w zabezpieczeniach

Uwaga badacze bezpieczeństwa i entuzjaści IT! 20 sierpnia ruszyła trzecia edycja konkursu „Bug Bounty”, organizowanego przez Samorząd m. Wilna. Jego celem jest znalezienie luk w zabezpieczeniach systemów informatycznych administracji samorządu i spółek samorządowych. Przewidziane są nagrody pieniężne.

Konkurs obejmuje nie tylko systemy informatyczne administracji stołecznej, ale także spółek samorządowych (lista testowanych systemów zostanie ogłoszona po rozpoczęciu konkursu).

Konkurs będzie trwał przez

cały rok lub do momentu wyczerpania środków przeznaczonych na konkurs w 2025 roku.

W konkursie mogą wziąć udział wszystkie osoby w wieku od 14 lat, zainteresowane tema-

tyką bezpieczeństwa systemów informatycznych (osoby niepełnoletnie wymagają zgody rodziców). Przed rozpoczęciem konkursu uczestnicy będą musieli się zarejestrować, podpisać umowę o zachowaniu poufności i przestrzegać regulaminu.

Wysokość nagród waha się od 70 do kilku tysięcy euro, w zależności od testowanego systemu oraz znaczenia i złożoności wykrytej luki w zabezpieczeniach.

W celu zapewnienia przejrzystości, jasności i równych szans udziału, kwoty nagród i lista systemów zostaną opublikowane na stronie internetowej konkursu.

Na podst. vilnius.lt

Pocztą w Awieżeniach będzie zamknięta

Od 4 września Poczta Litewska zamyka placówkę pocztową przy ulicy Sudervės w Awieżeniach. Jednak te pomieszczenia nie będą puste – staną się one miejscem aktywności lokalnej – informuje Samorząd Rejonu Wileńskiego.

W podwileńskiej gminie Awieżenie powstają coraz to nowe obiekty komercyjne. Poczta Litewska może rozważyć możliwość otwarcia poczty w nowym centrum biznesowym, którego pomieszczenia będą atrakcyjniejsze i wygodniejsze zarówno dla pracowników, jak i klientów. Tymczasem zwolnione pomieszczenia w budynku starostwa w Awieżeniach zostaną przeznaczone na działalność społeczności.

Planuje się, że w byłym pomieszczeniu poczty będą odbywać się różnorodne warsztaty twórcze, zajęcia sportowe, programy profilaktyczne oraz rozmaite wydarzenia dla młodzieży i rodzin.

Mieszkańcy, którzy wcześniej korzystali z usług poczty w Awieżeniach, będą obsługiwani w wileńskiej placówce pocztowej nr 26 (ul. Ukmergės 308, Wilno) oraz na poczcie w Rzeszy (ul. Molėtų 13, Rzesza).

Samorząd ma nadzieję, że to rozwiązanie będzie miało charakter tymczasowy, do czasu podjęcia decyzji przez Poczta Litewską.

300-lecie kościoła w podwileńskich Szyłanach

(Dokończenie ze str. 1)
intencji wiernych, księży i fundatorów, którzy w ciągu 300 lat troszczyli się o kościół i budowali wspólnotę parafialną w Szyłanach. Modlono się za obecnych parafian, aby trwali w wierze, nadziei i miłości. Mszy św. przewodniczył biskup pomocniczy archidiecezji wileńskiej Arūnas

Poniškaitis. Obecnych było wielu duchownych, w różny sposób związanych z parafią, wśród nich dziekan dekanatu kalwaryjskiego, ks. Jerzy Witkowski, ks. Justinas Aleksandravičius, diakon Robert Gaičauskas, a także ks. proboszcz Rimas Kalmantavičius.

Obchody jubileuszowe zostały połączone z uroczystością odpustową ku czci Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Po wspólnej modlitwie i procesji na

czyli się o nią i zachowali ją dla nas. Dziękujemy także tym, którzy ją mają blisko serca, odwiedzają i pielęgnują. Dziś spotykamy się nie tylko, by wspominać przeszłość, lecz także patrzeć w przyszłość - jesteśmy zaproszeni do zachowania żywej wiary i przekazywania jej naszym dzieciom oraz wnukom. Niech Naj-

świętsza Maryja Panna, której imię nosi ten kościół, nadal otacza opieką każdego, kto tu wraca - z modlitwą, nadzieją i wdzięcznością» - mówił ks. Rimas Kalmantavičius, proboszcz parafii w Szyłanach.

Bijące serce wspólnoty

„Dzisiaj Szyłany to bijące serce wspólnoty. Tam, gdzie 300 lat temu stanął kościół, do dziś gromadzą się ludzie. Świątynia, któ-

jest kontynuowana” - powiedział Tomaszewski.

Wspólnota polska na Wileńszczyźnie, jak podkreślił, jest bardzo mocno przywiązana do Kościoła. I zacytował św. Augustyna, który powiedział, że jeżeli Bóg jest na pierwszym miejscu, wszystko jest na właściwym miejscu. „I tak już jest w naszym narodzie, że świątynia zawsze była na pierwszym miejscu, nawet na emigracji. Gdy Polacy przyjeżdżali do Ameryki czy do innych krajów, to stawiali kościół, który ich łączył. Nie inaczej jest tu, w Szyłanach, gdzie przed 300 laty stanął kościół, a później pojawiła się parafia. To jest bardzo wymowne” - zaznaczył lider ZPL. Życzył wszystkim parafianom „mocnego zdrowia w waszych rodzinach, pokoju zarówno w waszych sercach, jak i na całym świecie, mocnej wiary, miłości, żeby nasze polskie rodziny były Bogiem silne”. Pozdrowił też nowo przybyłych mieszkańców w parafii szyłańskiej.

Prawdziwa perełka

O kościele w Szyłanach jako o perełce tej malowniczej wsi mówiła posłanka Rita Tamašunienė. „Dziś słynny fest szyłański jest wyjątkowy, dlatego że perełka wsi

chować go dla przyszłych pokoleń. Życzyła, aby serce każdego, kto zawita do tego kościoła, wypełniałoby się pokojem, miłością i nadzieją.

W imieniu posła Jarosława Narkiewicza życzenia i podziękowania dla wspólnoty parafialnej przekazała jego doradczyni Zofia Abucewicz. Polityk podziękował wszystkim, którzy przez lata tworzyli i do dziś tworzą historię kościoła. „Razem budujecie wspaniałą wspólnotę. Ta wspólna praca sprawia, że kościół staje się

czymś więcej niż domem modlitwy. Jest miejscem, gdzie rodzą się przyjaźnie, kształtują się czułe sumienia, miejscem, gdzie mieszka żywy Bóg. Niech dalsze lata będą pełne zapału w realizowaniu misji Chrystusowej, satysfakcji z podejmowanych inicjatyw oraz niegasnącego ducha jedności” - życzył poseł Narkiewicz.

Jesteśmy świadkami pięknej historii

„Dzisiaj jesteśmy świadkami pięknej historii. Wrócimy z tego święta bardziej uduchowieni. Na pewno wielu z tu obecnych, sięgając myślą w przeszłość, zastanawia się, jacy odważni, jacy pełni wiary byli ludzie przed 300 laty. Dziś musimy podziękować za to Panu Bogu i wszystkim tym pokoleniom, kapłanom, którzy pełnili posługę w parafii szyłańskiej. Bo zachowanie i pielęgnowanie wiary oraz tożsamości to wartość, której nikt nie może wyrwać z naszych serc” - mówiła Edyta

Tamošiūnaitė, wicemercer rejonu wileńskiego. Dodała też, że Samorząd Rejonu Wileńskiego jako jeden z niewielu 60 samorządów w kraju, wspiera dziedzictwo sakralne, od 2020 realizując program wsparcia rejonowych kościołów. „W ten sposób staramy się z naszymi proboszczami pielęgnować dziedzictwo sakralne i pomóc go zachować dla przyszłych pokoleń” - zaznaczyła wicemercer.

Na uroczystość jubileuszową do Szyłan przybyła też posłanka Daiva Ulbinaitė, radni rejonu wileńskiego, m. in. Renata Sobieska, Robert Rackiewicz, Zbigniew Sinkiewicz, radni m. Wilna: Wanda Krawczonok i Wiktor Jusiel, starosta Gminy Zujuny Mirosław Gajewski.

Święto było też okazją do podziękowania za aktywne zaangażowanie, pomoc i ofiarność na rzecz parafii. Proboszcz wręczył podziękowania dla aktywnych parafian, ministrantów, członków chóru parafialnego i organistów. Drewniany kościół pw. Najświętszej Maryi Panny w Szyłanach, wsi położonej w zachodniej części rejonu wileńskiego, na prawym brzegu Wilii, został zbudowany w 1725 roku. Świątynia zbudowana na planie prostokąta, z wieżyczkami. Jest to przykład architektury ludowej, odsłania historię i tradycje lokalnej społeczności oraz świadczy o żywym związku wiary ze sztuką ludową. Parafia szyłańska została założona w 1922 roku.

Fot. Wiktor Jusiel

parafian i gości czekał kiermasz świąteczny, koncert z udziałem m.in. Eweliny Saszenko, agapa i festiwal piernika.

Trzy stulecia wiary, miłości i wierności Bogu

„Drodzy wierni parafii Szyłany i wszyscy odwiedzający ten kościół, 300. rocznica kościoła Najświętszej Maryi Panny w Szyłanach to wyjątkowe święto dla naszej wspólnoty i wszystkich, którym ta miejscowość jest bliska sercu. To nie tylko piękny jubileusz, ale także żywe świadectwo, ile wiary, miłości i wierności Bogu zmieściło się w trzech stuleciach. Ten kościół przeżył różne historyczne okresy, lecz pozostał spokojnym duchowym centrum, gdzie człowiek może zatrzymać się, odpocząć i pomodlić się. Jego drewniane ściany pamiętają wiele żyć i losów, a przede wszystkim niezliczone modlitwy, które składano tutaj, szukając nadziei i siły. I dziś pozostaje miejscem, gdzie Bóg przemawia do ludzkiego serca. Dziękujemy wszystkim, którzy tworzyli tę świątynię, trosz-

ra przetrwała wieki, zebrała nas z wdzięcznością, miłością i ciepłem” - powitała zgromadzonych Aneta Zenowicz, prowadząca uroczystość. I zaprosiła wszystkich do udziału w święcie, w którym nie zabraknie smaków, pieśni, rękodzieła i, co najważniejsze, otwartych serc.

Wspaniała i aktywna parafia

„Witaj, Wileńszczyzno! Witaj, parafia szyłańska!” - zwrócił się do zebranych prezes Związku Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski. Podkreślił, że parafia w Szyłanach jest mu szczególnie bliska. Tu spędził pierwszych pięć lat swego życia, mieszkając z rodzicami w domu nauczycielskim w Nowosiólkach. Z tej parafii pochodziła też jego babcia. „Znam tę parafię od dzieciństwa. To nie tylko wspaniała parafia, ale też bardzo aktywna. Pamiętam odpusty, na których jako dziecko byłem. Było radośnie i wesoło, podobnie jak dzisiaj. Choć czasy się zmieniają, ale tradycja

W stolicy

5 września – otwarcie „Dni Wilna”

Na mniej niż miesiąc przed rozpoczęciem największego w stolicy festiwalu „Dni Wilna”, który się odbędzie w dniach 5–7 września, organizatorzy podali niektóre szczegóły dotyczące programu wydarzenia.

Po trzydziestu latach historii „Dni Stolicy” Wilno zrobiło nowy krok – od bieżącego roku największy festiwal miasta będzie się nazywał „Dni Wilna”. Nowy format festiwalu będzie jeszcze bardziej podkreślał tożsamość miasta kreatywnego, nowoczesnego i aktywnego kulturowo.

W piątek, 5 września, na mieszkańców i gości Wilna czekają dwa wyjątkowe wydarzenia muzyczne, które podkreślą potencjał twórczy, wrażliwość emocjonalną i odwagę sceniczną młodego pokolenia. Tego wieczoru pl. Katedralny stanie się centrum energii i emocji. Na dużej scenie „Dni Wilna” zabłyszczą grupa rocka alternatywnego „ba.” oraz gwiazda litewskiej muzyki pop Evgenya Redko. Reprezentują różne, ale równie ważne formy muzyki współczesnej: od autentycznego, nieco melancholijnego i buntowniczego rocka po pełne emocji, wizualnie ekspresyjne brzmienie popu.

5 września o godz. 21.00 pl. Katedralny stanie się sercem miasta – tu, na dużej scenie „Dni Wilna”, wystąpi jedna z najjaśniejszych gwiazd litewskiej muzyki alternatywnej zespół „ba.”. Kierowana przez charyzmatycznego Benasa Aleksandravičiusa grupa łączy alternatywny rock, estetykę postpunkową i emocjonalną otwartość.

O godz. 22.00 w tymże miejscu zobaczymy kolejną wyjątkową litewską artystkę – Evgenyę Redko. Unikalny głos i muzyka tej piosenkarki i autorki piosenek to mieszanka współczesnej elektroniki, trapu, soulu i R&B, która urzeka zarówno jakością dźwięku,

jak i przemyślanymi opowieściami wizualnymi, które zachęcają do akceptowania swojej odmienności i autentyczności. Evgenya rozpoczęła karierę solową w 2019 roku (zdobyła m. in. nagrodę M.A.-M.A.) i od razu znalazła się na szczycie list przebojów. Wielokrotnie udowodniła, że litewska muzyka pop może być nowatorska, emocjonująca i wysokiej jakości. To kulminacja wieczoru, której nie można przegapić.

Cały program festiwalu i mapy wydarzeń zostaną wkrótce opublikowane zarówno na oficjalnej stronie festiwalu www.vilniausdienos.lt, jak i w mediach partnerów festiwalu.

Remont ulic w Wilnie idzie pełną parą

Samorząd m. Wilna informuje, że większość robót związanych z asfaltowaniem ulic ma być zakończona przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego. Jesienią, gdy będzie większy ruch na drogach, będą kontynuowane prace remontowe stref dla pieszych i otoczenia ulic. Planowane jest też rozpoczęcie realizacji nowych projektów infrastruktury transportowej.

Szacuje się, że do początku września zostanie wyasfaltowanych 46 km z 53 km stołecznych ulic zaplanowanych do uporządkowania w tym roku. Nowy asfalt został już położony na ulicach Skroblių, Lazdynėlių i innych, gdzie uporządkowano również ścieżki rowerowe i piesze, zainstalowano oświetlenie i pojawiły się znaki poziome. Na jednych z najważniejszych arterii komunikacyjnych miasta – ulicach Tuskulėnų, Žalgirio, P. Lukšio, Žaliųjų Ežerų i innych – prace związane z ciągłym asfaltowaniem zostaną zakończone w sierpniu. Do jesieni planowane jest również zakończenie remontu kapitalnego mostu Kazbėjų i otwarcie go dla ruchu.

Samorząd podkreśla, że chociaż roboty drogowe na większości ulic zostaną zakończone do

1 września, remont chodników i podjazdów może potrwać nieco dłużej. Samorząd podkreśla, że dokładane są starania, by jak najwięcej robót drogowych wykonać w sezonie letnim, jeżeli jednak warunki pogodowe będą sprzyjające, prace będą kontynuowane.

Kierowcy mogą mieć utrudnienia w związku z trwającą budową drogi w Tarandzie, remontem ulicy Kareivių między ulicami Verkių i Žirmūnų, a także przebudową skrzyżowania ulic Mileišiškų i Šatrijos Raganos, remontem ulicy Rionionių.

Na ulicy Kalvarijų, gdzie od

niedługo ponad roku prowadzona jest przebudowa sieci kanalizacji deszczowej, po zakończeniu prac asfaltowych na jezdni prace będą kontynuowane w strefie pieszej.

Przed jesienią zostanie otwarta dla ruchu przebudowana Szosa Niemenczyńska, nadal jednak potrwa budowa chodników i prace porządkowe przy drodze. W związku z trwającym remontem mostu Wołokumpie do końca roku ruch będzie ograniczony do dwóch pasów. Podczas przebudowy mostu Liubarto do końca tego roku planowane są również ograniczenia ruchu na dojazdach do mostu.

Już wkrótce ruszy budowa nowego mostu w Wilnie

Już wkrótce w Wilnie rozpocznie się budowa nowego mostu dla pieszych i rowerzystów nad Wilią – stołeczny samorząd podpisał z firmą „Tilsta” umowę w sprawie realizacji projektu. Most, który łączyć ulice A. Goštauto i Upės, ma być zbudowany do 2027 roku.

Most o długości 112 metrów i szerokości 14 metrów stanie się ważnym elementem infrastruktury zrównoważonej mobilności – będzie miał wyraźnie oddzielone przestrzenie dla pieszych i rowerzystów i płynnie łączyć istniejące oraz odnowione ścieżki i nabrzeża.

Obecnie pobliskie mosty – Geležinio Vilko, Zwierzyniecki i Liubarto – są zorientowane na ruch samochodowy i nie są wygodne dla pieszych i pojazdów mikromobilnych. Nowy most ma zapewnić mieszkańcom centralnej części miasta bezpieczne i szybkie dotarcie do biur w dzielnicach Zwierzyniec i Saltoniszki, a poruszającym się ul. T. Narbuto mieszkańcom Zwierzynca i dzielnic zachodnich – możliwość bezpiecznego i wygodnego dotarcia ulicą A. Goštauto do Trójkąta Biznesowego, Nowego Miasta, starówki i dalszych dzielnic.

Most będzie wyróżniał się nie tylko funkcjonalnością, ale też architekturą. Drewniana konstrukcja łukowa naturalnie wkomponuje się w otoczenie, będzie oświetlona i stworzy atrakcyjną przestrzeń pod mostem. Unikatywny kształt mostu pozwoli mieszkańcom na wygodne przemieszczanie się z dolnego nabrzeża na górne, a szklane balu-

strady będą chroniły przed wiatrem, nie zasłaniając widoku na rzekę.

Na realizację projektu przeznaczono prawie 12 mln euro z budżetu stołecznego samorządu oraz Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg.

Zostanie odtworzone terytorium Wielkiej Synagogi Wileńskiej

W Wilnie w tym tygodniu ruszy wyburzanie budynku byłego przedszkola-szkoły przy ul. Vokiečių 13A. Decyzja ta została podjęta w celu udostępnienia i zachowania terenu o znaczeniu historycznym i kulturowym – kompleksu Wielkiej Synagogi Wileńskiej i budynków mykwy. Jest on wpisany do Rejestru Dóbr Kultury i ogłoszony chronionym przez państwo obiektem dziedzictwa kulturowego o znaczeniu narodowym.

Od 2018 roku pomieszczenia budynku dawnego przedszkola-szkoły były wynajmowane, nie była w nich prowadzona działalność edukacyjna.

Badania archeologiczne na tym terenie rozpoczęto już w 2011 roku. W ich trakcie odkryto fundamenty (piwnice) Wielkiej Synagogi Wileńskiej i budynków mykwy.

W 2020 r. rząd przekazał je fundacji „Geros valios fondas” jako rekompensatę za posiadane przez wspólnotę żydowską nieruchomości.

W celu zapewnienia fundacji możliwości przejęcia działki i rozpoczęcia jej zagospodarowania stołeczny samorząd zgodził się na propozycję Departamentu Dziedzictwa Kulturowego – zmianę obecnego

przeznaczenia działki, na którym stoi obecnie dawny budynek przedszkola-szkoły, dopiero po wyburzeniu istniejącego budynku i zakończeniu badań archeologicznych.

Prace wyburzeniowe mają zostać zakończone do 5 września bieżącego roku. Wykona je spółka „Grinda”.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 21 sierpnia	Piątek 22 sierpnia	Sobota 23 sierpnia	Niedziela 24 sierpnia	Poniedziałek 25 sierpnia	Wtorek 26 sierpnia	Środa 27 sierpnia
17°C	19°C	17°C	16°C	16°C	16°C	17°C
8°C	9°C	10°C	10°C	10°C	10°C	10°C
Księżyc:						
VIII 16 OSTATNIA KWADRA		VIII 23 NÓW		VIII 31 1 KWADRA		IX 07 PEŁNIA

KALENDARZ CODZIENNY

Niedziela, 21 sierpnia Słońce: wsch. – 6.05, zach. – 20.36 Długość dnia – 14 godz. 31 min. <i>Apolinarego, Franciszka, Joanny</i>	Czwartek, 25 sierpnia Słońce: wsch. – 6.13, zach. – 20.27 Długość dnia – 14 godz. 14 min. <i>Alojzego, Elwiry, Józefa, Luizy, Ludwika, Marii, Patrycji</i>
Poniedziałek, 22 sierpnia NMP Królowej Słońce: wsch. – 6.07, zach. – 20.34 Długość dnia – 14 godz. 27 min. <i>Cezarego, Hipolita, Joachima, Marii</i>	Piątek, 26 sierpnia Matki Boskiej Częstochowskiej Słońce: wsch. – 6.14, zach. – 20.25 Długość dnia – 14 godz. 10 min. <i>Adrianny, Joanny, Marii, Natalii, Sandry, Teresy, Wiktoria</i>
Wtorek, 23 sierpnia Europejski Dzień Pamięci Ofiar Stalinizmu i Nazizmu Słońce: wsch. – 6.09, zach. – 20.32 Długość dnia – 14 godz. 22 min. <i>Filipą, Róży, Wiktora, Władysława</i>	Sobota, 27 sierpnia Słońce: wsch. – 6.16, zach. – 20.22 Długość dnia – 14 godz. 05 min. <i>Cezarego, Dominika, Fortunata, Jana, Józefa, Małgorzaty, Moniki</i>
Środa, 24 sierpnia Słońce: wsch. – 6.11, zach. – 20.29 Długość dnia – 14 godz. 18 min.	

21 SIERPNIA 1942 – zginął w trakcie nalotu na Warszawę Józef Patkowski, fizyk, prof. USB, prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie (ur. 1887).	24 SIERPNIA 1942 – w Dreźnie zostało ściętych na gilotynie pięciu młodych wychowanków Salezjańskiego Oratorium św. Jana Bosko w Poznaniu (tzw. „Poznańska Piątka”, ob. błogosławieni).
22 SIERPNIA 1642 – król Anglii Karol I wypowiedział wojnę parlamentowi; początek angielskich wojen domowych (trwały do 1651). 1902 – H. Leland przejął u H. Forda fabrykę samochodów, którą nazwał Cadillac (od nazwiska francuskiego oficera A. de Lamotte-Cadillaca). 1922 – urodziła się Micheline Presle (jako Chassagne), francuska aktorka (Marthe z <i>Diabła wcielonego</i> , Isabelle z <i>Chcę wracać do domu</i>), laureatka honorowego Cezara za całokształt twórczości.	25 SIERPNIA 1822 – zmarł William (właśc. Friedrich Wilhelm) Herschel, angielski astronom pochodzenia niemieckiego, konstruktor teleskopów i kompozytor, odkrywca Urana (ur. 1738). 1942 – urodziła się Margarita Tieriechowa, radziecka, rosyjska aktorka, Ludowa Artystka Rosji (Matka/Natalia ze <i>Zwierciadła</i> , Diana z <i>Psa ogrodnika</i>).
23 SIERPNIA 1572 – w nocy w Paryżu rozpoczęła się rzeź hugenotów (francuskich ewangelików reformowanych), przybyłych na wesele króla Nawarry Henryka III z królowną Małgorzatą – Noc św. Bartłomieja. 1942 – niemiecka 6. Armia dotarła na przedmieścia Stalingradu, miasto zostało ciężko zbombardowane (około 1000 ton bomb); początek bitwy stalingradzkiej. – zmarła w Montrealu Zofia Romer, malarka, znakomita portrecistka (ur. 1883); wiele lat spędziła na Litwie i Wileńszczyźnie (jej mąż miał uzdrowisko w Cytowianach).	26 SIERPNIA 1672 – wojsko polskie poddało Kamieniec Podolski (ob. Ukraina) oblegającym go od 18 VIII wojskom tureckim (odzyskany w 1699 na mocy Traktatów Karłowickich). – zginęli po wysadzeniu Baszty Czarnej mjr Hejking, dowódca artylerii, i płk Jerzy Wołodyjowski, stolnik przemyski (ur. 1620).
	27 SIERPNIA 1382 – chan Złotej Ordy Tochtamysz, zdobył i spłądował Moskwę; zginęło 12-24 tys. mieszkańców. Zginął zwabiony podstępem dowódca obrony, książę litewski Ostej. 1922 – w Berlinie został utworzony Związek Polaków w Niemczech (zdelegalizowany w 1939).

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Życie mniej nastawione na konsumpcję daje więcej szczęścia

Ludzie są szczęśliwsi i bardziej zadowoleni, gdy prowadzą zrównoważony styl życia i opierają się pokusom konsumpcjonizmu – potwierdzają nowozelandzkie badania, których wyniki publikuje czasopismo „Journal of Macromarketing”.
Naukowcy z University of Otago w Nowej Zelandii doszli do takich wniosków po przeanalizowaniu danych zebranych wśród ponad 1000 Nowozelandczyków o średniej wieku 45 lat.

Okazało się, że zaangażowanie w mniej konsumpcyjne, prostsze życie (określane jako „dobrowolna prostota”), prowadzi do większego poczucia szczęścia, ponieważ zapewnia więcej okazji do interakcji osobistych i kontaktów społecznych. Kobiety częściej są skłonne prowadzić mniej konsumpcyjne życie niż mężczyźni, chociaż potrzebnych jest więcej badań, by lepiej zrozumieć, dlaczego tak się dzieje - zaznaczyli autorzy analiz.

Współautor pracy, prof. Rob Aitken zwrócił uwagę, że nie chodzi o to, by wyzbyć się wszystkich dóbr materialnych. W jego ocenie to nie dążenie do minimalizmu w zakresie posiadania dóbr materialnych ma bezpośrednie przełożenie na dobre samopoczucie, ale związane z tym zaspokojenie potrzeb psychologicznych i emocjonal-

nych, które wynika z relacji, więzi społecznych, zaangażowania w społeczność i poczucia, że żyje się życiem pełnym celu i sensu.

Biorąca udział w badaniu Leah Watkins podkreśliła, że w kulturze konsumpcyjnej szczęście jest związane z wysokimi dochodami oraz możliwością nabywania i gromadzenia dóbr materialnych.

– Jednak badania jasno wskazują, że materialistyczne podejście do życia i doświadczenia z nim związane nie prowadzą do wzrostu szczęścia ani dobrostanu. Nie prowadzą też do zrównoważonej konsumpcji, niezbędnej dla zdrowia planety – zaznaczyła Leah Watkins.

Z danych w latach 2000–2019 krajowe zużycie materia-

łów wzrosło na świecie o 66 proc., czyli potroiło się od lat 70. XX wieku i osiągnęło 95,1 mld ton. Rosnąca zamożność konsumentów oraz wyższy standard życia doprowadziły do alarmujących tendencji dotyczących niszczenia środowiska na skutek konsumpcyjnego stylu życia ludzi.

– W świecie, w którym służby miliardów traktowane są jak uroczystości państwowe, a prywatne jachty są nowymi symbolami statusu, dobrowolna prostota oferuje cichą, potężną kontrnarrację - taką, która ceni dostatek ponad nadmiar, więzi ponad konsumpcję i sens ponad materializm – podsumowała Leah Watkins.

PAP

Fot. StockSnap/Pixabay

ŚMIECH NA ZDROWIE

Znajomy Żyd pyta mnie jaki mam stosunek do Żydów.
Odpowiedziałem, taki jak Żydzi do Polaków.
Nazwał mnie antysemitą.

♦ ♦ ♦ ♦

– Wcale mi nie chodzi o to, że wasza rodzina jest bogata, po prostu kocham pana córkę i chcę się z nią ożenić
– Z którą z nich, bo mam trzy?
– Z dowolną.

♦ ♦ ♦ ♦

Mąż poleciał w delegację, lecz samolot miał awarię i wszyscy zginęli. Teraz zastawia się, jak wrócić do domu od kochanki.

♦ ♦ ♦ ♦

Pięcioletni synek przeczytał opowiadanie o sułtanie.
– Mama, ja też chcę mieć pięć żon! Jedna będzie gotować, jedna śpiewać, jedna mnie kąpać...
– A jedna położy cię spać do łóżeczka? - pyta mama.
– Nie mamusi, zawsze będę spał z tobą!
Do oczu mamy napływają łzy.

– Niech cię Bóg błogosławi, synku. A kto będzie spał z twoimi pięcioma żonami?
Synek mówi:
– A niech śpią z tatą!
Do oczu taty napływają łzy.
– Niech cię Bóg błogosławi, synku.

♦ ♦ ♦ ♦

Przystanki autobusowe zostały zaprojektowane specjalnie z myślą o naszej pogodzie. Projektanci wzięli wszystko pod uwagę! Zrobili:
– Szkłane dachy, na wypadek upałów,
– Otwory w ścianach, na wypadek wiatru.
– Stalowe siedzenia, na wypadek mrozu.

♦ ♦ ♦ ♦

Autobus, mężczyzna ustępuje miejsca kobiecie. Wtedy kobieta zaczyna rozmowę:
– Pan jest z Krakowa?
– Tak, a jak się pani zorientowała?
– Ustąpił mi pan miejsca!
– Rozumiem. A pani jest z Warszawy?

– Tak, a skąd pan wie?
– Pani nie powiedziała dziękuję.
♦ ♦ ♦ ♦
Żona do męża.
– Kochanie, jakie kobiety ci się podobają najbardziej: piękne czy mądre?
– Ani takie, ani takie, Ty mi się najbardziej podobasz...

♦ ♦ ♦ ♦

Przyjechał Żyd do Warszawy. Zaczepiają go Cyganie, wciskają mu złoty pierścionek za 200 złotych. Żyd się targuje, targuje, w końcu ustalają cenę na 150. To, że pierścionek nie jest ze złota, Żyd wiedział od razu. Ale to, że 200 złotych jest fałszywe, Cyganie zrozumieli dopiero później.

9 771648 531003